

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์การและประสิทธิภาพงานวิชาการในสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตการวิจัย โดยปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 3 กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 4 สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นที่ 6 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 7 นำข้อมูลที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

ขั้นที่ 8 สรุปผลและนำเสนอผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ด้านประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 216 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (ไพศาล วรคำ. 2555 : 461) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างมาเทียบสัดส่วนประชากรตามอำเภอ จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของอำเภอเป็นเกณฑ์แบ่งชั้นและทำการสุ่มแต่ละชั้นโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

รายชื่ออำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอโซ่พิสัย	37	24
อำเภอปากคาด	19	13
อำเภอบึงกาฬ	51	30
อำเภอพรเจริญ	21	14
อำเภอเซกา	44	29
อำเภอบึงโขงหลง	18	12
อำเภอศรีวิไล	15	10
อำเภอบุ่งคล้า	11	8
รวมทั้งสิ้น	216	140

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (2556 : 3)

จากตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จากสถานศึกษาทั้งสิ้น 216 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 140 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การและแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check - List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ผู้วิจัยพัฒนาจากแนวความคิดของ คูก และ ชูมัล (Cooke and Szumal, 2002 : 65-67) ได้ลักษณะของวัฒนธรรมองค์การ 3 ลักษณะ คือ

1. วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์
2. วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรับ
3. วัฒนธรรมองค์การลักษณะป้องกันเชิงรุก

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด จากระดับ 5 ถึง ระดับ 1 โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพงานวิชาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจาก พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2542 : 11) จันทรานี สงวนนาม (2545 : 145) อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 35) กระทบวงศึกษาธิการ (2550 ข : 29) และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 3-4) ใน 5 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด จากระดับ 5 ถึง ระดับ 1 โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย งานวิชาการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์การ และประสิทธิภาพงานวิชาการ
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย โดยอาศัยหลักการ ทฤษฎี การสังเคราะห์ และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
3. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์การตามแนวคิดของ คูก์ และ ชูมัล (Cooke and Szumal, 2002 : 65-67) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันได้ข้อคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพงานวิชาการ จำนวน 55 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา และนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และโครงสร้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน
 - 5.1 นายสว่าง อัดโตดดร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบึงกาฬ วิทยาลัยศิลปกรรมศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภูมิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา
 - 5.2 นางสาวธศยา หล้าบุญมา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบึงกาฬวิทยาลัยศิลปกรรมศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภูมิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
 - 5.3 นางสาวนิสา พนมตั้ง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลบึงกาฬวิทยาลัยศิลปกรรมศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภูมิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยทางการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวิจัย

6. นำแบบสอบถามมาหาค่าความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ซึ่งค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (ตั้งตารางภาคผนวกที่ 3) จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 โรงเรียน

2. ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 อำเภอ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและให้สถานศึกษาส่งกลับคืนมา ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. เมื่อนำข้อมูลมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ พบว่า สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพงานวิชาการ วิเคราะห์โดยหาเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการมีอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการมีอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการมีอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการมีอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพงานวิชาการมีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์พัฒนาธรรมองค์การของสถานศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการ
3. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) จะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งเกณฑ์การแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 316) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 – 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 0.90	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ